

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 27 listopada 2002 r.

Nr 197

TREŚĆ:
Poz.:

USTAWY:

- 1661** — z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary12353
- 1662** — z dnia 28 października 2002 r. o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych12360

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

- 1663** — z dnia 12 listopada 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania12365

ROZPORZĄDZENIA PREZESA RADY MINISTRÓW:

- 1664** — z dnia 20 listopada 2002 r. w sprawie wzoru wykazu osób popierających zgłoszenie kandydata na wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w wyborach przedterminowych .12367
- 1665** — z dnia 21 listopada 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dokonania przeniesień niektórych dochodów i wydatków oraz limitów zatrudnienia i kwot wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 200212368

ROZPORZĄDZENIA:

- 1666** — Ministra Infrastruktury z dnia 18 listopada 2002 r. w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania inspekcji w zakresie kwalifikacji i składu załóg statków morskich . . .12374
- 1667** — Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2002 r. w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego12375

1661

USTAWA

z dnia 28 października 2002 r.

o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

Art. 1. Ustawa określa zasady odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary jako przestępstwa lub przestępstwa skarbowe oraz zasady postępowania w przedmiocie takiej odpowiedzialności.

Art. 2. 1. Podmiotem zbiorowym w rozumieniu ustawy jest osoba prawna oraz jednostka organizacyj-

na niemająca osobowości prawnej, z wyłączeniem Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego i ich związków oraz organów państwowych i samorządu terytorialnego.

2. Podmiotem zbiorowym w rozumieniu ustawy jest również spółka handlowa z udziałem Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub związku

takich jednostek, spółka kapitałowa w organizacji, podmiot w stanie likwidacji oraz przedsiębiorca niebędący osobą fizyczną, a także zagraniczna jednostka organizacyjna.

Art. 3. Podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności za czyn zabroniony, którym jest zachowanie osoby fizycznej:

- 1) działającej w imieniu lub w interesie podmiotu zbiorowego w ramach uprawnienia lub obowiązku do jego reprezentowania, podejmowania w jego imieniu decyzji lub wykonywania kontroli wewnętrznej albo przy przekroczeniu tego uprawnienia lub niedopełnieniu tego obowiązku,
- 2) dopuszczonej do działania w wyniku przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez osobę, o której mowa w pkt 1,
- 3) działającej w imieniu lub w interesie podmiotu zbiorowego, za zgodą lub wiedzą osoby, o której mowa w pkt 1,
- 4) będącej przedsiębiorcą

— jeżeli zachowanie to przyniosło lub mogło przynieść podmiotowi zbiorowemu korzyść, chociażby niemajątkową.

Art. 4. Podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności, jeżeli popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego przez osobę, o której mowa w art. 3, zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem skazującym, nakazem karnym, prawomocnym orzeczeniem o zezwoleniu na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności lub prawomocnym orzeczeniem warunkowo umarzającym postępowanie albo prawomocnym orzeczeniem o umorzeniu postępowania z powodu okoliczności wyłącających ściganie sprawcy.

Art. 5. Podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności w razie stwierdzenia co najmniej braku należytej staranności w wyborze osoby fizycznej, o której mowa w art. 3 pkt 2 lub 3, lub co najmniej braku należytego nadzoru nad tą osobą albo gdy organizacja działalności tego podmiotu nie zapewnia uniknięcia popełnienia czynu zabronionego, a mogło je zapewnić zachowanie należytej, wymaganej w danych okolicznościach ostrożności przez osobę, o której mowa w art. 3 pkt 1 lub 4.

Art. 6. Odpowiedzialność albo brak odpowiedzialności podmiotu zbiorowego na zasadach określonych w niniejszej ustawie nie wyłącza odpowiedzialności cywilnej za wyrządzoną szkodę, odpowiedzialności administracyjnej ani indywidualnej odpowiedzialności prawnej sprawcy czynu zabronionego.

Art. 7. 1. Za czyn określony w ustawie wobec podmiotu zbiorowego orzeka się karę pieniężną w wysokości do 10% przychodu określonego w trybie przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych, osiągniętego w roku podatkowym poprzedzającym wydanie orzeczenia.

2. Jeżeli przychód, o którym mowa w ust. 1, jest niższy niż 1 000 000 zł, karę pieniężną orzeka się w wysokości do 10% wydatków poniesionych w roku poprzedzającym wydanie orzeczenia.

3. Kara pieniężna orzeczona na podstawie ust. 1 lub 2 nie może być niższa niż 5 000 zł.

Art. 8. 1. Wobec podmiotu zbiorowego orzeka się przepadek:

- 1) przedmiotów pochodzących chociażby pośrednio z czynu zabronionego lub które służyły lub były przeznaczone do popełnienia czynu zabronionego;
- 2) korzyści majątkowej pochodzącej chociażby pośrednio z czynu zabronionego;
- 3) równowartości przedmiotów lub korzyści majątkowej pochodzących chociażby pośrednio z czynu zabronionego.

2. Przepadku wymienionego w ust. 1 nie orzeka się, jeżeli przedmiot, korzyść majątkowa lub ich równowartość podlega zwrotowi innemu uprawnionemu podmiotowi.

Art. 9. 1. Wobec podmiotu zbiorowego można orzec:

- 1) zakaz promocji lub reklamy prowadzonej działalności, wytwarzanych lub sprzedawanych wyrobów, świadczonych usług lub udzielanych świadczeń;
- 2) zakaz korzystania z dotacji, subwencji lub innych form wsparcia finansowego środkami publicznymi;
- 3) zakaz korzystania z pomocy organizacji międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem;
- 4) zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne;
- 5) zakaz prowadzenia określonej działalności podstawowej lub ubocznej;
- 6) podanie wyroku do publicznej wiadomości.

2. Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1—5, orzeka się na okres od 1 roku do lat 5; orzeka się je w latach.

3. Zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, nie orzeka się, jeżeli jego orzeczenie mogłoby doprowadzić do upadłości albo likwidacji podmiotu zbiorowego lub zwolnień, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 980 i Nr 135, poz. 1146).

Art. 10. Orzekając karę pieniężną, zakazy lub podanie wyroku do publicznej wiadomości, sąd uwzględnia w szczególności rozmiary korzyści uzyskanej przez podmiot zbiorowy, a także społeczne następstwa ukarania.

Art. 11. 1. Orzekając karę pieniężną lub przepadek, sąd uwzględnia prawomocne orzeczenie o nałożeniu na podmiot zbiorowy odpowiedzialności posiłkowej za grzywnę lub przepadek orzeczony wobec osoby fizycznej, o której mowa w art. 3, za przestępstwo skarbowe określone w Kodeksie karnym skarbowym.

2. Orzekając przepadek korzyści majątkowej lub jej równowartości, sąd uwzględnia prawomocne orzeczenie wydane na podstawie art. 52 Kodeksu karnego lub

art. 24 § 5 Kodeksu karnego skarbowego, nakładające na podmiot zbiorowy obowiązek zwrotu korzyści majątkowej osiągniętej w wyniku przestępstwa osoby fizycznej, o której mowa w art. 3.

Art. 12. W szczególnie uzasadnionych wypadkach, gdy czyn zabroniony stanowiący podstawę odpowiedzialności podmiotu zbiorowego nie przyniósł temu podmiotowi korzyści, sąd może odstąpić od orzeczenia kary pieniężnej, poprzestając na orzeczeniu przepadku, zakazu lub podania wyroku do publicznej wiadomości, z zastrzeżeniem przepisów art. 8 ust. 2 i art. 11.

Art. 13. Jeżeli przed upływem 5 lat od orzeczenia kary pieniężnej zostanie ponownie popełniony czyn zabroniony stanowiący podstawę odpowiedzialności podmiotu zbiorowego, wobec tego podmiotu można orzec karę pieniężną w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę; przepisu art. 9 ust. 3 nie stosuje się.

Art. 14. Kary pieniężnej, przepadku, zakazów ani podania wyroku do publicznej wiadomości nie orzeka się wobec podmiotu zbiorowego, jeżeli od dnia wydania orzeczenia, o którym mowa w art. 4, upłynęło 10 lat.

Art. 15. Kary pieniężnej, przepadku, zakazów ani podania wyroku do publicznej wiadomości nie wykonuje się, jeżeli od uprawomocnienia się wyroku stwierdzającego odpowiedzialność podmiotu zbiorowego za czyn zabroniony pod groźbą kary upłynęło 10 lat.

Art. 16. 1. Podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności na podstawie ustawy, jeżeli osoba, o której mowa w art. 3, popełniła przestępstwo:

- 1) przeciwko obrotowi gospodarczemu, określone w:
 - a) art. 296—306 oraz art. 308 Kodeksu karnego,
 - b) art. 90f—90k ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 107, poz. 685, Nr 121, poz. 769 i 770 i Nr 139, poz. 934, z 1998 r. Nr 155, poz. 1015, z 1999 r. Nr 49, poz. 483, Nr 101, poz. 1178 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 43, poz. 483, Nr 48, poz. 552, Nr 70, poz. 819, Nr 114, poz. 1193 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 37, poz. 424, Nr 88, poz. 961, Nr 100, poz. 1084 i Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365 i Nr 153, poz. 1271),
 - c) art. 38—43a ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach (Dz. U. z 2001 r. Nr 120, poz. 1300),
 - d) art. 171 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1385 i 1387),
 - e) art. 303—305 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. — Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 508 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 108, poz. 945, Nr 113, poz. 983 i Nr 153, poz. 1271),
 - f) art. 585—592 ustawy z dnia 15 września 2000 r. — Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 oraz z 2001 r. Nr 102, poz. 1117),

- g) art. 33 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 119, poz. 1250, z 2001 r. Nr 154, poz. 1789 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676 i Nr 89, poz. 804),
 - h) art. 36 oraz art. 37 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. Nr 67, poz. 679 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 117, poz. 1007);
- 2) przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, określone w:
 - a) art. 310—314 Kodeksu karnego,
 - b) art. 165—177 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447),
 - c) art. 37 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. Nr 140, poz. 940, z 1998 r. Nr 107, poz. 669, z 2000 r. Nr 6, poz. 70 i Nr 60, poz. 702, z 2001 r. Nr 15, poz. 148 i Nr 39, poz. 459 oraz z 2002 r. Nr 126, poz. 1070 i Nr 153, poz. 1271);
 - 3) łapownictwa i płatnej protekcji, określone w art. 228—230 Kodeksu karnego;
 - 4) przeciwko ochronie informacji, określone w art. 267—269 Kodeksu karnego;
 - 5) przeciwko wiarygodności dokumentów, określone w art. 270—273 Kodeksu karnego;
 - 6) przeciwko mieniu, określone w art. 286 i 287 oraz w art. 291—293 Kodeksu karnego;
 - 7) przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, określone w art. 200 § 2, art. 202 oraz w art. 204 Kodeksu karnego;
 - 8) przeciwko środowisku, określone w:
 - a) art. 181—184 oraz art. 186—188 Kodeksu karnego,
 - b) art. 34 ustawy z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, Nr 100, poz. 1085, Nr 123, poz. 1350 i Nr 125, poz. 1367 oraz z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 142, poz. 1187),
 - c) art. 69 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365 i Nr 113, poz. 984),
 - d) art. 58—64 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. Nr 76, poz. 811 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 41, poz. 365);
 - 9) przeciwko porządkowi publicznemu, określone w art. 252 i 253, art. 256—258, art. 263 oraz w art. 264 Kodeksu karnego;
 - 10) stanowiące czyn nieuczciwej konkurencji, określone w art. 23 i 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47,

poz. 211, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 88, poz. 554, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 29, poz. 356 i Nr 93, poz. 1027 oraz z 2002 r. Nr 126, poz. 1068 i 1071 i Nr 129, poz. 1102);

11) przeciwko własności intelektualnej, określone w art. 115—118¹ ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904, z 2001 r. Nr 128, poz. 1402 oraz z 2002 r. Nr 126, poz. 1068).

2. Podmiot zbiorowy podlega również odpowiedzialności na podstawie ustawy, jeżeli osoba, o której mowa w art. 3, popełniła przestępstwo skarbowe:

- 1) przeciwko obowiązkowi podatkowemu i rozliczeniom z tytułu dotacji lub subwencji, określone w art. 54—56, art. 63, art. 65, art. 67, art. 76, art. 77 oraz w art. 82 Kodeksu karnego skarbowego;
- 2) przeciwko obowiązkowi celnym oraz zasadom obrotu z zagranicą towarami i usługami, określone w art. 85, art. 88, art. 89 oraz w art. 92 Kodeksu karnego skarbowego.

Art. 17. Podmiot zbiorowy za przestępstwo osoby fizycznej, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1—3,

podlega karze pieniężnej w wysokości od 2% do 10% przychodu lub wydatków, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub 2.

Art. 18. Podmiot zbiorowy za przestępstwo osoby fizycznej, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 4—7,

podlega karze pieniężnej w wysokości od 1% do 8% przychodu lub wydatków, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub 2.

Art. 19. Podmiot zbiorowy za przestępstwo osoby fizycznej, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 8—11,

podlega karze pieniężnej w wysokości do 5% przychodu lub wydatków, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub 2.

Art. 20. Podmiot zbiorowy za przestępstwo skarbowe osoby fizycznej, o którym mowa w art. 16 ust. 2,

podlega karze pieniężnej w wysokości od 1% do 8% przychodu lub wydatków, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub 2.

Art. 21. Podmiot zbiorowy, który nie stosuje się do zakazu określonego w art. 9 ust. 1 pkt 1—5,

podlega karze pieniężnej w wysokości od 2% do 10% przychodu lub wydatków, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub 2.

Art. 22. Do postępowania w sprawie odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego, o ile przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej. Nie stosuje się jednak przepisów Kodeksu postępowania karnego o oskarżycielu prywatnym, powodzie cywilnym, przedstawicielu społecznym, postępowaniu przygotowawczym, postępo-

waniach szczególnych oraz o postępowaniu karnym w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojсковych.

Art. 23. Ciężar dowodu spoczywa na tym, kto dowód zgłasza.

Art. 24. 1. W sprawach odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary orzeka w pierwszej instancji sąd rejonowy, w którego okręgu popełniono czyn zabroniony, a jeżeli czyn taki popełniono w okręgu kilku sądów, na polskim statku wodnym lub powietrznym albo za granicą — sąd rejonowy, w którego okręgu znajduje się siedziba podmiotu zbiorowego, a w przypadku zagranicznej jednostki organizacyjnej — siedziba jej przedstawiciela w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Środki odwoławcze od wyroków oraz orzeczeń i zarządzeń zamykających drogę do wydania wyroku rozpoznaje sąd okręgowy właściwy według przepisów Kodeksu postępowania karnego, a środki odwoławcze od pozostałych postanowień, zarządzeń i czynności — sąd rejonowy w innym równorzędnym składzie.

Art. 25. Sąd apelacyjny, na wniosek sądu rejonowego, może przekazać do rozpoznania sądowi okręgowemu, jako sądowi pierwszej instancji, sprawę ze względu na jej szczególną wagę lub zawziętość. Przepis art. 24 ust. 2 stosuje się odpowiednio do sądu apelacyjnego lub okręgowego.

Art. 26. W celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, jeszcze przed jego wszczęciem, można wystąpić do właściwego sądu o wydanie postanowienia o zabezpieczeniu na mieniu podmiotu zbiorowego grożącej kary pieniężnej lub przepadku.

Art. 27. 1. Postępowanie wszczyna się na wniosek prokuratora lub pokrzywdzonego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W sprawach, w których podstawą odpowiedzialności podmiotu zbiorowego jest czyn zabroniony uznany przez ustawę za czyn nieuczciwej konkurencji, postępowanie wszczyna się również na wniosek Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Art. 28. Wniosek złożony przez pokrzywdzonego powinien być sporządzony i podpisany przez osobę uprawnioną do obrony według przepisów o ustroju adwokatury lub osobę uprawnioną do świadczenia pomocy prawnej według przepisów o radcach prawnych.

Art. 29. Wniosek powinien zawierać:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy oraz jego adres dla doręczeń;
- 2) oznaczenie podmiotu zbiorowego oraz jego adres dla doręczeń;
- 3) dokładne określenie czynu zabronionego stanowiącego podstawę odpowiedzialności podmiotu zbiorowego, z uwzględnieniem okoliczności, o których mowa w art. 3 i 5;

- 4) wskazanie prawomocnego wyroku lub innego orzeczenia, o którym mowa w art. 4, wraz z oznaczeniem sądu lub organu, który wydał to orzeczenie;
- 5) wskazanie sądu właściwego do rozpoznania sprawy;
- 6) uzasadnienie;
- 7) wykaz dowodów, których przeprowadzenia na rozprawie głównej domaga się wnioskodawca.

Art. 30. Z wnioskiem przesyła się sądowi odpis orzeczenia, o którym mowa w art. 4, wraz z uzasadnieniem, jeżeli je sporządzono.

Art. 31. Wniosek podlega wstępnej kontroli sądu; przepisy Kodeksu postępowania karnego o wstępnej kontroli oskarżenia stosuje się odpowiednio, z tym że udział stron w posiedzeniu nie jest obowiązkowy.

Art. 32. Jeżeli wniosek w tej samej sprawie złożyli prokurator i pokrzywdzony, rozpoznaniu podlega wniosek prokuratora; sąd orzeka o dopuszczeniu pokrzywdzonego do udziału w postępowaniu obok prokuratora, chyba że sprzeciwia się temu interes wymiaru sprawiedliwości; art. 53 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

Art. 33. 1. W imieniu podmiotu zbiorowego w postępowaniu uczestniczy osoba wchodząca w skład organu uprawnionego do reprezentowania tego podmiotu.

2. Podmiot zbiorowy może ustanowić obrońcę spośród osób uprawnionych do obrony według przepisów o ustroju adwokatury lub osób uprawnionych do świadczenia pomocy prawnej według przepisów o radcach prawnych.

Art. 34. 1. W rozprawie mogą wziąć udział: wnioskodawca, pokrzywdzony dopuszczony do udziału w postępowaniu obok prokuratora, przedstawiciel podmiotu zbiorowego i jego obrońca.

2. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo strony nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

Art. 35. Dowody dopuszcza się na wniosek stron, a w uzasadnionych wypadkach także z urzędu; niedopuszczalny jest dowód oczywiście zmierzający do przedłużenia postępowania.

Art. 36. 1. Sąd rozstrzyga samodzielnie zagadnienia faktyczne i prawne w granicach wniosku; orzeczenia, o których mowa w art. 4, są jednak wiążące.

2. Powagę rzeczy osądzonej lub zawistość sprawy ustala się wyłącznie według czynu zabronionego, za który podmiot zbiorowy poniósł albo ma ponieść odpowiedzialność.

Art. 37. 1. Sąd może odczytywać na rozprawie głównej protokoły przesłuchań świadków, oskarżonych i obwinionych, a także zawiadomienia o przestępstwie sporządzone w postępowaniu prowadzonym na podstawie odrębnych przepisów.

2. Wolno również odczytywać na rozprawie protokoły oględzin, przeszukania i zatrzymania rzeczy, opinie biegłych, instytutów, zakładów lub instytucji oraz wszelkie dokumenty urzędowe złożone w postępowaniu prowadzonym na podstawie odrębnych przepisów.

3. Jeżeli czynność procesowa była utrwalona za pomocą stenogramu lub urządzenia rejestrującego dźwięk lub obraz, zapis taki można również odtworzyć na rozprawie.

Art. 38. 1. Protokoły i dokumenty podlegające odczytaniu na rozprawie można uznać bez ich odczytania za ujawnione w całości lub części; należy je jednak odczytać, jeżeli którakolwiek ze stron tego zażąda.

2. Żądanie strony, której protokół lub dokument nie dotyczy, nie stoi na przeszkodzie uznaniu tego protokołu lub dokumentu za ujawnione bez ich odczytania.

Art. 39. Od wyroku sądu pierwszej instancji wnioskodawcy i podmiotowi zbiorowemu przysługuje apelacja.

Art. 40. Kasacja może być wniesiona jedynie przez Prokuratora Generalnego lub Rzecznika Praw Obywatelskich.

Art. 41. 1. W sprawach dotyczących odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary sąd i prokurator udzielają pomocy prawnej na wniosek właściwego organu państwa obcego.

2. W sprawach, w których czynem zabronionym jest czyn uznany przez ustawę za czyn nieuczciwej konkurencji, pomocy prawnej udziela również Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Art. 42. Do wykonania orzeczonej kary pieniężnej, przepadku, zakazów oraz podania wyroku do publicznej wiadomości stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu karnego wykonawczego dotyczące wykonania grzywny, przepadku, zakazów oraz podania wyroku do publicznej wiadomości, przy czym kara pieniężna jest płatna z przychodu podmiotu zbiorowego.

Art. 43. Zatarcie orzeczenia stwierdzającego odpowiedzialność podmiotu zbiorowego za czyn zabroniony pod groźbą kary następuje z mocy prawa z upływem 10 lat od wykonania lub darowania albo przedawnienia wykonania kary pieniężnej, przepadku, zakazów oraz podania wyroku do publicznej wiadomości.

Art. 44. W ustawie z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 88, poz. 554, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 29, poz. 356 i Nr 93, poz. 1027 oraz z 2002 r. Nr 126, poz. 1068 i 1071 i Nr 129, poz. 1102) skreśla się rozdział 3a „Odpowiedzialność przedsiębiorców za przekupstwo osoby pełniącej funkcję publiczną”.

Art. 45. W ustawie z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664 i Nr 113, poz. 984) w art. 19 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) podmioty zbiorowe, wobec których sąd orzekł zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne, na

podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. Nr 197, poz. 1661),”.

Art. 46. W ustawie z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. Nr 50, poz. 580, z 2001 r. Nr 56, poz. 579 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W Rejestrze gromadzi się również dane o podmiotach zbiorowych, wobec których prawomocnie orzeczono karę pieniężną, przepadek, zakaz lub podanie wyroku do publicznej wiadomości, na podstawie ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. Nr 197, poz. 1661).”;
- 2) w art. 4 w ust. 1 w pkt 1, 2 i 3 po wyrazach „danych osobowych” dodaje się wyrazy „oraz danych o podmiotach zbiorowych”;
- 3) w art. 5 po wyrazach „Dane osobowe” dodaje się wyrazy „oraz dane o podmiotach zbiorowych”;
- 4) w art. 6 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Przepisy ust. 1 pkt 1, 4—9 i 11 stosuje się odpowiednio do uzyskiwania zgromadzonych w Rejestrze informacji o podmiotach zbiorowych.”;
- 5) w art. 7 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Każdemu podmiotowi zbiorowemu przysługuje prawo do uzyskania informacji, czy jego dane są zgromadzone w Rejestrze. Podmiotowi, którego dane znajdują się w zbiorach danych zgromadzonych w Rejestrze, na jego wniosek, udostępnia się informację o treści wszystkich zapisów dotyczących tego podmiotu.”;
- 6) w art. 10 w ust. 1 po wyrazach „o których mowa w art. 1 ust. 2,” dodaje się wyrazy „oraz dane o podmiotach zbiorowych, o których mowa w art. 1 ust. 3,”;
- 7) w art. 11:
 - a) w ust. 1:
 - po wyrazach „dane osobowe” dodaje się wyrazy „lub dane o podmiotach zbiorowych”,
 - w pkt 2 kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) zawiadomienie dotyczące podmiotu zbiorowego.”,
 - b) w ust. 2 po wyrazach „art. 1 ust. 2 pkt 1—7” dodaje się wyrazy „, lub wobec podmiotu zbiorowego, o którym mowa w art. 1 ust. 3”;
 - c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Zawiadomienie dotyczące podmiotu zbiorowego sporządza organ wykonujący orzeczenie w postępowaniu karnym w sprawach o przestępstwa i przestępstwa skarbowe.”;
- 8) w art. 12:
 - a) w ust. 1 po wyrazie „rejestracyjnej” dodaje się wyrazy „dotyczącej osoby”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

- „1a. W karcie rejestracyjnej dotyczącej podmiotu zbiorowego umieszcza się:
- 1) oznaczenie podmiotu zbiorowego oraz jego siedziby,
 - 2) oznaczenie sądu, który wydał wyrok oraz sygnaturę akt sprawy,
 - 3) datę wydania oraz uprawomocnienia się wyroku,
 - 4) orzeczoną karę pieniężną, przepadek, zakaz oraz podanie wyroku do publicznej wiadomości,
 - 5) kwalifikację prawną czynu zabronionego osoby fizycznej stanowiącego podstawę odpowiedzialności podmiotu zbiorowego,
 - 6) nazwisko, imię, stanowisko oraz podpis osoby sporządzającej.”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

- „2a. Zawiadomienie dotyczące podmiotu zbiorowego zawiera dane, o których mowa w ust. 1a pkt 1, 2 i 6, oraz informacje o:
- 1) wykonaniu kary pieniężnej, przypadków, zakazów oraz podania wyroku do publicznej wiadomości, o których mowa w art. 7, 8 i 9 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary,
 - 2) zatarciu orzeczenia stwierdzającego odpowiedzialność podmiotu zbiorowego za czyn zabroniony pod groźbą kary,
 - 3) likwidacji podmiotu zbiorowego, którego dane zgromadzono w Rejestrze.”;

9) w art. 13 w pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

- „4) kart rejestracyjnych i zawiadomień, zawierających informacje o podmiotach zbiorowych podlegających odpowiedzialności na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.”;

10) w art. 14 w ust. 1 po wyrazach „art. 1 ust. 2 pkt 1—4 i 7,” dodaje się wyrazy „oraz dane o podmiotach zbiorowych, o których mowa w art. 1 ust. 3,”;

11) art. 17 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 17. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, warunki, w tym techniczne i organizacyjne, sposób oraz tryb gromadzenia danych osobowych oraz danych o podmiotach zbiorowych w Rejestrze oraz usuwania tych danych z Rejestru, mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania Rejestru oraz zabezpieczenia gromadzonych w nim danych osobowych oraz danych o podmiotach zbiorowych przed dostępem osób nieuprawnionych, wykorzystaniem przez osoby nieuprawnione, uszkodzeniem lub zniszczeniem.”;

- 12) w art. 18 w ust. 1 po wyrazach „danych osobowych” dodaje się wyrazy „lub danych o podmiotach zbiorowych”;
- 13) w art. 19:
- a) w ust. 1 po wyrazach „art. 6” oraz po wyrazach „art. 7” dodaje się wyrazy „ust. 1”,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Informacji o podmiocie zbiorowym na podstawie danych o tym podmiocie zgromadzonych w Rejestrze udziela się na zapytanie podmiotów wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1, 4—9 i 11 lub na wniosek podmiotu, o którym mowa w art. 7 ust. 2.”,
- c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Zapytanie o udzielenie informacji o podmiocie zbiorowym powinno zawierać:
- 1) oznaczenie podmiotu zbiorowego oraz jego siedziby,
 - 2) określenie rodzaju i zakresu danych o podmiocie zbiorowym, które mają być przedmiotem informacji,
 - 3) wskazanie postępowania, w związku z którym zachodzi potrzeba uzyskania danych o podmiocie zbiorowym,
 - 4) nazwę podmiotu kierującego zapytaniem,
 - 5) datę wystawienia,
 - 6) podpis sędziego, prokuratora albo uprawnionej osoby lub organu podmiotu kierującego zapytaniem.”,
- d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Wniosek osoby, o której mowa w art. 7 ust. 1, o udzielenie informacji z Rejestru powinien zawierać: nazwisko, w tym także przybrane, imiona, nazwisko rodowe, datę i miejsce urodzenia, imiona rodziców, nazwisko rodowe matki, miejsce zamieszkania, obywatelstwo oraz numer PESEL i podpis wnioskodawcy. Wniosek podmiotu zbiorowego, o którym mowa w art. 7 ust. 2, powinien zawierać oznaczenie tego podmiotu i jego adres. Jeżeli we wniosku nie określono rodzaju i zakresu danych, które mają być przedmiotem informacji, informacja ta powinna zawierać odpis wszystkich zapisów dotyczących wnioskodawcy zamieszczonych na kartach rejestracyjnych i zawiadomieniach.”;
- 14) w art. 20 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Informacja o podmiocie zbiorowym, sporządzona na podstawie danych zgromadzonych w Rejestrze, zawiera:
- 1) oznaczenie podmiotu zbiorowego wraz z jego siedzibą,
 - 2) dane o podmiocie zbiorowym w zakresie objętym zapytaniem lub wnioskiem albo stwierdzenie, że podmiot zbiorowy nie figuruje w Rejestrze,
 - 3) datę wydania,
 - 4) nazwisko i imię osoby upoważnionej do jej wydania,
 - 5) pieczęć urzędową.”;
- 15) art. 21 otrzymuje brzmienie:
„Art. 21. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, warunki, sposób i tryb udzielania informacji o osobach oraz informacji o podmiotach zbiorowych na podstawie danych zgromadzonych w Rejestrze, mając na uwadze potrzebę przekazywania takich informacji w określonych przypadkach, także za pomocą urządzeń służących do automatycznego ich przekazywania, a także określi wzór zapytania o udzielenie informacji o osobie, o którym mowa w art. 19 ust. 2, wzór zapytania o udzielenie informacji o podmiocie zbiorowym, o którym mowa w art. 19 ust. 2a, wzór formularza informacji o osobie, o której mowa w art. 20 ust. 1, oraz wzór formularza informacji o podmiocie zbiorowym, o której mowa w art. 20 ust. 2.”;
- 16) art. 23 otrzymuje brzmienie:
„Art. 23. Informacja o osobie, o której mowa w art. 20 ust. 1, oraz informacja o podmiocie zbiorowym, o którym mowa w art. 20 ust. 2, stanowi zaświadczenie w rozumieniu przepisów działu VII Kodeksu postępowania administracyjnego.”;
- 17) art. 24 otrzymuje brzmienie:
„Art. 24. 1. Za wydanie z Rejestru informacji o osobie pobiera się opłatę stanowiącą dochód budżetu państwa. Od uiszczenia opłaty zwolnione są podmioty wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 1—9 i 11.
2. Za wydanie z Rejestru informacji o podmiocie zbiorowym pobiera się opłatę stanowiącą dochód budżetu państwa. Od uiszczenia opłaty zwolnione są podmioty wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 1, 4—9 i 11.
3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat, o których mowa w ust. 1 i 2, mając na uwadze faktyczne koszty wydania informacji.”;
- 18) w art. 25 po wyrazach „informację o osobie” dodaje się wyrazy „albo informację o podmiocie zbiorowym”.
- Art. 47.** Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień zmienionych niniejszą ustawą zachowują moc przepisy dotychczasowe, jeżeli nie są z nią sprzeczne.
- Art. 48.** Ustawa wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.